

Kurdi / کوردی Kurdí

latinisatsioon: Süürias ja Liibanonis kasutatav ladina tähestik 1931

Kurdi keel kasutab pärsia-araabia kirja, mida kirjutatakse paremalt vasakule. Paralleelselt käibib mõnel pool ladina tähestik, millest on erinevaid versioone. Kurdi keele kaks peamist murdeerühma on *kurmançî* (pms ladinatäheline) ja *soranî* (araabiatäheline), ühtset kirjakeelt ei ole.

1 ئا, ا ^A	a	11 پ (پ)	(p) ^B	21 ك	k	31 ه	h
2 ب	b	12 ز	z	22 گ	g	32 ه, ه ^A	e
3 پ	p	13 ژ	j	23 ل	l	33 د ^D	i
4 ت	t	14 س	s	24 ل (ل)	(l) ^B	34 ی	y
5 ج	c	15 ش	ş	25 م	m	35 ئى, ئى ^A	î
6 چ	ç	16 ع	'	26 ن	n	36 ئى, ئى ^A , ئى ^C	ê
7 ح	h (h)	17 غ	ğ (x)	27 و	w		
8 خ	x	18 ف	f	28 ئو, و ^A	u		
9 د	d	19 ف	v	29 ئۆ, ئۆ ^A , ئۆ ^C	o		
10 ر	r	20 ق	q	30 وو ^C	û		

^A Kasutusel sõna alguses.

^B Tähed ɾ ja ʎ ei kuulu kurdi ladina tähestikku, vaid on kasutusel üksnes araabia kirja tähtede ladina vastena.

^C V.a sõna algul.

^D Kasutusel üksnes sõna alguses, mujal jääb häälik araabia kirjas märkimata.

Märkused:

- Erinevalt araabia keelest märgitakse konsonandi topeldust ka kirjas: گولله gulle.
- Kirjaviis on korduvalt muutunud. Varem ei eristatud kirjas î-d ega ê-d; ô-d, u-d ega û-d; ɾ-i ei märgitud või märgiti رر-ga; ei eristatud ʎ-i; a-d märgiti ka ā-ga jne. Sporaadiliselt esinevad kurdikeelses tekstis ka araabia tähed ط, ض, ص, ز, ث ja ظ.
- Kurdi Akadeemia soovitusel on diakriitika ˘ asemel kasutatud ka kriipsu tähe peal.
- Kurdi ladina tähestiku muudes versioonides asendatakse: ð/h > h, ʂ/x > ğ või x. Paaride i ja î asemel esinevad ka ɿ ja i ning a ja e asemel mõnes transkriptsioonis ā ja a.

Hääldus

c	[dʒ]	i	[i]	ş	[ʃ]	y	[j]
ç	[tʃ]	î	[i]	u	[ø]~[u]		
e	[æ]~[ə]	j	[ʒ]	û	[u]		
ê	[e]	ʎ	[ʎ]	x	[x]		
h	[h]	ɾ	[ɾ]	ğ	[ɣ]		

Vastavus kirillitsa ja ladina tähestiku vahel:

a	= a	к	= k	с	= s	э	= e
б	= b	к'	= [k ^h]	т	= t	h	= h
в	= v	л	= l	т'	= [t ^h]	h'	= ħ
г	= g	м	= m	у	= ú	q	= q
г'	= ǰ	н	= n	ф	= f	w	= w
д	= d	о	= o	х	= x	ə	= e
е	= ê	ö	= u	ч	= ç	ə'	= e'
ж	= j	п	= p	ч'	= [tʃ ^h]		
з	= z	п'	= [p ^h]	ш	= ş		
и	= î	р	= r	щ	= c		
й	= y	р'	= ɾ	ь	= i		